

34. Севостьянова Н. І. Звернення до Європейського суду з прав людини як реалізація права на правосуддя : монографія / Н. І. Севостьянова. — О. : Фенікс, 2012. — 215 с.
35. Чернышова О. С. Реализация конституционного права личности на судебную защиту в Европейском суде по правам человека: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Чернышова Ольга Сергеевна. — М., 2005. — 173 с.
36. Фулей Т. І. Застосування Європейської конвенції з прав людини при здійсненні правосуддя в Україні : навч.-метод. посіб. для суддів / Т. І. Фулей. — К. : Прок-бізнес, 2009. — 200 с.
37. Бігун В. С. Філософія правосуддя. Ідея та здійснення : монографія / В. С. Бігун. — К. : [б. в.], 2011. — 303 с
38. Правосуддя: філософське та теоретичне осмислення : кол. моногр. / А. М. Бернюков, В. С. Бігун, Ю. П. Лобода, Б. В. Малишев, С. П. Погребняк, С. П. Рабінович, В. С. Смородинський, О. В. Стомба ; відп. ред. В. С. Бігун. — К. : [б. в.], 2009. — 316 с.

Калугін Євген Павлович,
ад'юнкт заочної форми навчання
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ШТРАФНІ БАЛИ ЯК НОВИЙ ВИД АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ

Соціальні трансформації, що відбуваються в українському суспільстві протягом останніх років, суттєво позначаються на розвитку права, змінюють характер правового регулювання суспільних відносин, призводять до оновлення законодавства. У зв'язку з цим, актуальними стають заходи держави щодо вдосконалення нормативного забезпечення найважливіших сфер соціального життя. Динаміка потреб сучасного суспільства спонукає, з одного боку, до упорядкування правового регулювання суспільних відносин, з іншого боку – до зміни якості їх регулювання, створення нових механізмів, зокрема дієвих правових різновидів владної діяльності, які, залежно від характеру та виду суспільних відносин, мети та завдань регулювання, дозволяють б більше ефективніше використовувати чинні юридичні засоби, адаптуючи їх до конкретних ситуацій.

Актуальність проблеми забезпечення безпеки дорожнього руху не викликає сумніву. В цьому питанні існує відповідність поглядів влади та громадянина, щодо необхідності такої діяльності, як важлива складова успіху трансформації відносин в цій сфері. В аваріях на автошляхах світу щорічно гине 1 300 000 життів, близько 50 млн людей отримують травми, які призводять до інвалідності. Україна за рівнем смертності від ДТП посідає п'яте місце в Європі. В нашій країні відбувається майже 200 тис. ДТП, з них 26 тис. – з тілесними ушкодженнями. У 2010 році в аваріях загинуло 4 709, травмовано –

38 917 осіб. Кожна третя загибла особа – молода людина в віці до 29 років. За оцінками Всесвітнього банку, втрати української економіки від ДТП щорічно досягають 5 млрд доларів [1 с 6].

На думку Салманової О.Ю. заходи адміністративної відповідальності, тобто адміністративні стягнення, посідають одне з важливих місць серед різноманітних заходів, спрямованих на забезпечення безпеки дорожнього руху[2, с.13] Адміністративне законодавство встановлює вичерпну систему адміністративних стягнень, які застосовуються за порушення в сфері безпеки дорожнього руху, зокрема, це попередження, штраф, оплатне вилучення транспортного засобу, конфіскація предмета (спеціальних світлових або звукових сигнальних пристроїв), позбавлення права на керування транспортними засобами, громадські роботи та адміністративний арешт. Зазначені види стягнень (за виключенням громадських робіт) застосовувалися в цій сфері з моменту прийняття КУпАП. Реформування системи стягнень здебільшого проявлялося у збільшенні (зменшенні) сум штрафів, термінів позбавлення права керування.

Іноваційні зміни у правоохоронній системі, пов'язані зі створенням Національної поліції, скасування Державтоінспекції стосувалися змін в сфері дорожнього руху, зокрема, запровадженням принципово нового виду санкцій Так, Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху» введено поняття «штрафні бали» під час застосування адміністративної відповідальності за порушення правил дорожнього руху при їх автоматичній фіксації.

Відповідно до прийнятого Закону України від 14.07.2015 р. № 596-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху»: штрафні бали є стягненням, що накладається на громадян за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі. Кожному громадянину, який має право керування транспортним засобом, щороку (з дня отримання права керування транспортним засобом) і до кінця року нараховуватиметься 150 балів. У разі вчинення правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксованого в автоматичному режимі, від загальної кількості нарахованих балів вираховуватиметься кількість штрафних балів, передбачених санкцією відповідної статті Кодексу України про адміністративні правопорушення (50 балів за порушення). Після використання штрафних балів за відповідні правопорушення на громадян будуть накладатися грошові стягнення — штрафи. Якщо розмір стягнення у вигляді штрафних балів перевищує залишок балів громадянина, штрафні бали накладаються відповідно до залишку незалежно від розміру штрафних балів, зазначених у відповідній статті Особливої частини Кодексу України про адміністративні правопорушення .

Також зазначені зміни, мають наступні особливості. Адміністративну

відповідальність за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі (за допомогою технічних засобів, що дають змогу здійснювати фотозйомку або відеозапис та функціонують згідно із законодавством про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах), несуть юридичні та фізичні особи, за якими зареєстровано транспортний засіб. У разі якщо транспортний засіб зареєстровано за межами території України і такий транспортний засіб відповідно до законодавства не підлягає державній реєстрації в Україні, до адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, притягається особа, яка ввезла такий транспортний засіб на територію України. Фізична особа, за якою зареєстровано транспортний засіб або яка ввезла транспортний засіб на територію України, звільняється від відповідальності за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, якщо транспортний засіб, його номерний знак вибули з володіння власника внаслідок протиправних дій інших осіб, або на момент вчинення правопорушення таким транспортним засобом керувала інша особа.

Юридична особа, за якою зареєстровано транспортний засіб або яка ввезла транспортний засіб на територію України, звільняється від відповідальності за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, якщо транспортний засіб, його номерний знак вибули з володіння власника внаслідок протиправних дій інших осіб.

У разі якщо право володіння та користування транспортним засобом було передано іншій особі за договором найму (оренди), лізингу, прокату або іншій підставі відповідно до закону чи договору, адміністративну відповідальність за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, несе особа, яка володіє та користується таким транспортним засобом. Згідно змін до законодавства фіксація правопорушень в автоматичному режимі буде стосуватися правопорушень у виді перевищення обмежень швидкості руху транспортних засобів, проїзду на заборонний сигнал регулювання дорожнього руху, порушення правил зупинки і стоянки, а також установлені для транспортних засобів заборони рухатися смугою для маршрутних транспортних засобів, тротуарами чи пішохідними доріжками, виїзду на смугу зустрічного руху. Абсолютно нові зміни потребуватимуть їх поступового впровадження, яке має здійснюватися разом зі створенням системи фіксації правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі.

Якщо порівнювати зарубіжний досвід штрафних балів, то найбільш відомою є система штрафних балів у США, де вони мають назву «поінти» (points) Наприклад, у штаті Нью-Йорк перевищення швидкості руху від 1 до 10 миль за годину – 3 поінта, від 11 до 20 миль за годину – 4 поінта, від 21 до 30 миль за годину – 6 поінтів, від 31 до 40 миль за годину – 11 поінтів, інші

порушення від 2 до 5 . Термін дії поінтів в поліцейській базі становлять 7 років, страхових компаній – 3 року, впливає на ціну страховки. Більший набір штрафних балів призводить до: збільшенню вартості ліцензії водія, в разі набрання 11 поінтів за 18 місяців – позбавляються прав на керування на 31 день, нарахування поінтів не виключає накладення грошового стягнення.

Таким чином, штрафні бали є новим видом адміністративних стягнень для вітчизняного законодавства, їх впровадження потребує створення системи автоматичного контролю, в процесі їх запровадження слід враховувати міжнародний досвід застосування штрафних балів та здійснювати відповідне наукове супроводження.

1. Доненко В. В. Публічне адміністрування безпеки дорожнього руху: становлення в умовах реформування : монограф. / В. В. Доненко. – Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2011. – 380 с.

2. Салманова О.Ю. Адміністративні стягнення як засіб забезпечення безпеки дорожнього руху // Право і безпека. - № 6 – 2009 – С. 13 -16

Молчанов Ростислав Юрійович,
ад'юнкт заочної форми навчання
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

НОВИЙ ПРАВОВИЙ СТАТУС СУБ'ЄКТІВ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ У СФЕРІ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Питання суб'єкта в праві займають одне з центральних, оскільки саме суб'єкт постає носієм прав та обов'язків, а з його поведінкою пов'язують виникнення, припинення та зміни правовідносин. Недарма в правовій науці приділяється значна увага питанням загального поняття суб'єктів права, його правового статусу, галузевих особливостей його прояву. Особливе місце в системі права посідають органи, посадові особи, які здійснюють правоохоронні функції. По-перше, в їх діяльності реалізується правоохоронна функція держави. По-друге, ними здійснюється зовнішнє власна діяльність держави. По-третє, вони наділені відповідними повноваженнями по застосуванню примусових заходів впливу. По-четверте, їх діяльність пов'язана з втручанням у сферу прав і інтересів інших фізичних та юридичних осіб. Саме ці особливості формують їх правовий статус, визначають його статику та динаміку. Складність феномену правоохоронної діяльності створює різні спеціалізації його суб'єктів такі контрольні, наглядові, юрисдикційні та інші) Правоохоронну діяльність розглядають як складову правозастосовної форми реалізації функцій держави – це «діяльність